

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o P 108879 19 GŽ
Brčko, 04.10.2019. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u vijeću sastavljenom od sudija Kovačević Maide, kao predsjednika vijeća, Lucić Josipe i Gligorević Ruže, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja O.d.o.o.B., zastupan po zakonskom zastupniku Đ.O. iz G., protiv tuženog D.H.d.o.o.B., zastupan po zakonskom zastupniku M.B., radi isplate duga, v.sp. 261.000,00 KM, odlučujući o žalbi tuženog izjavljenoj protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 108879 18 P od 13.03.2019. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 04.10.2019. godine, donio je slijedeću

P R E S U D U

Žalba tuženog D.H.do.o.B. se ODBIJA kao neosnovana i presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 108879 18 P od 13.03.2019. godine POTVRĐUJE.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 108879 18 P od 13.03.2019. godine (u daljem tekstu prvostepena presuda) odlučeno je kako slijedi:

„OBAVEZUJE SE tuženi D.H.d.o.o.B., ul. ... JIB: ..., zastupan po M.B., da tužiocu O.d.o.o.B., ul. ..., MBS: ... JIB: ..., zastupan po zakonskom zastupniku Đ.O. isplati dug u ukupnom iznosu od 261.000,00 KM a sve u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.“

Protiv prvostepene presude žalbu je blagovremeno izjavio tuženi D.H.d.o.o.B. (u daljem tekstu tuženi), nije označio žalbene razloge, a iz žalbenih navoda kojima ukazuje „da nije bio u mogućnosti, iz zdravstvenih razloga, da iznese svoje dokaze kojim raspolaže“, zatim navodom da „u prilogu vam šaljem dokaz da ne postoji naš dug prema firmi D.d.o.o. te da je cesija, koju sud uzima kao dokaz, u stvari prevara jer je poreska faktura 411/15 od

dana 09.12.2015. godine stornirana isti dan knjižnim odobrenjem 411/15 od dana 09.12.2015. godine iz razloga što roba nikada nije isporučena“, kao i navodom da „što se tiče potpisane tzv. Izvansudske nagodbe ona je iznuđena, takođe, prevarno i to na osnovu tvrdnje da postoji pravosnažna presuda od 22.06.2016. godine (broj predmeta nije naveden, jer i ne postoji)...., odnosno da je činjenica da smo sa firmom D.d.o.o. distrikt sarađivali, ali da su oni prestali sa radom i oni nama duguju 25.000,00 KM“, proizilazi da prvostepenu presudu pobija zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja. Predložio je ovom sudu da „prije nego počne odlučivati o meritumu po ovoj žalbi zauzme stav po ovom prijedlogu (prijedlogu za povrat u prijašnje stanje) i donese rješenje kojim bi se uvažio prijedlog za povrat u prijašnje stanje“, odnosno da žalbu uvaži i prvostepenu presudu ili preinači i u cjelosti odbije tužbeni zahtjev tužitelja ili da ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na „ponovno razmatranje i odlučivanje“.

Tužitelj O.d.o.o.B. (u daljem tekstu tužitelj) nije odgovorio na žalbu tuženog.

Prije svega, nije u nadležnosti ovog suda da odlučuje o prijedlogu tuženog navedenom u žalbi da „zauzme stav po prijedlogu za povrat u prijašnje stanje i donese rješenje kojim bi se uvažio prijedlog za povrat u prijašnje stanje“, već je u nadležnosti ovog suda da odluči o žalbi protiv prvostepene presude. Pa je tako i tretirao podnesak tuženog, koji je i sam tuženi naslovio kao žalbu i koji je i po sadržaju žalba, jer ne sadrži pretpostavke propisane odredbom člana 80. Zakona o parničnom postupku za povrat u pređašnje stanje (da je zbog propuštanja roka ili ročišta tuženi propustio pravo na poduzimanje određene procesne radnje, da postoje opravdani razlozi za propuštanje „koji se nisu mogli predvidjeti niti izbjeći“), niti sadrži izričit prijedlog da mu se dopusti naknadno izvršenje tačno određene propuštene procesne radnje.

Nakon što je ispitao prvostepenu presudu u smislu odredbe člana 330. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj 8/09, 52/10 i 27/14 – u daljem tekstu Zakon o parničnom postupku), ovaj sud je ocijenio da žalba nije osnovana i odlučio je kao u izreci ove presude iz razloga koji slijede.

Predmet raspravljanja i odlučivanja u ovoj parnici zahtjev je tužitelja (tužbeni zahtjev), konačno opredijeljen na ročištu za glavnu raspravu održanom 13.03.2019. godine, da mu tuženi isplati dug u iznosu od 261.000,00 KM (bez potraživanja zakonskih zatezних kamata i troškova parničnog postupka), koji se obvezao isplatiti A.S., a koja se suglasila da tuženi taj iznos isplati tužitelju.

Protivljenje tužbenom zahtjevu, tuženi je iskazao navodom da se „u cijelosti protivi navodima iz tužbe i u cijelosti osporava postavljeni tužbeni zahtjev“ i ujedno je naveo „da će dokaze dostaviti na pripremnom ročištu“.

Odlučujući o tužbenom zahtjevu, polazeći od činjeničnih tvrdnji na kojima tužitelj temelji svoj zahtjev i činjeničnih tvrdnji i argumenata kojima je tuženi osporio tužbeni zahtjev i pozivajući se na rezultate rasprave, odnosno na provedene materijalne dokaze kojima je tužitelj dokazivao osnovanost tužbenog zahtjeva (tuženi, osim što je osporio tužbeni zahtjev, nije proveo ni jedan dokaz koji mu ide u prilog):

da su tuženi i A.S. (osnivač i direktor firme D.d.o.o.) dana 06.02.2017. godine sklopili izvansudsku nagodbu OPU-181/17, koju je sačinio i ovjerio notar M.P., kojom se tuženi obvezuje da će na ime potraživanja za isporučenu robu i usluge (potraživanje utvrđeno pravomoćnom presudom od 22.06.2016. godine) izvršiti uplatu novčanih sredstava u iznosu od 261.000,00 KM na žiro račun A.S. otvoren kod Sberbank BiH,

da su tužitelj (kao cesionar), tuženi (kao cesus) i firma D.d.o.o. (kao cedent) dana 15.05.2017. godine sklopili Ugovor o ustupanju potraživanja, kojim je ugovoreno da cedent ustupa cesionaru svoja potraživanja prema cesusu (ugovor su potpisali i ovjereni pečatima sve ugovorne strane),

da je dana 25.05.2017. godine, u izjavi sačinjenoj pred O.Č., advokatom iz B., A.S. (kao potpisnica izvansudske nagodbe broj OPU-181/17 od 06.02.2017. godine) izjavila da je suglasna da tuženi dug u iznosu od 261.000,00 KM, umjesto njoj, ispuni tužitelju,

pa kako iz materijalne dokumentacije koja se nalazi u spisu predmeta proizilazi „da je dug tuženog prema tužiocu 261.000,00 KM, koji iznos tužilac i potražuje prema tuženom bez zakonskih zatezних kamata i bez troškova postupka“, prvostepeni sud je zaključio da je tužbeni zahtjev osnovan i primjenom odredbe člana 262. Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“ broj 29/78, 39/85, 45/89 i 57/89 – u daljem tekstu Zakon o obligacionim odnosima) sudio je kao u izreci pobijane presude.

Ovo su u bitnom razlozi prvostepenog suda zbog kojih je odlučio kao u izreci svoje presude.

Obzirom da je iz žalbenih navoda razvidno da tuženi pobija u obrazloženju prvostepene presude činjenično stanje utvrđeno temeljem provedenih dokaza i tim dokazima suprotstavlja svoje dokaze koje prilaže uz žalbu, a kako nije dostavio dokaz da predložene i uz žalbu priložene dokaze nije mogao predložiti bez svoje krivice do zaključenja glavne rasprave (što je prema odredbi člana 316. Zakona o parničnom postupku bio dužan učiniti), ovaj sud ih nije uzeo u obzir (razmatranje), već je ispitao da li izvedeni dokazi

opravdavaju zaključak prvostepenog suda o osnovanosti tužbenog zahtjeva, odnosno zaključak da tuženi duguje tužitelju iznos od 261.000,00 KM.

S tim u vezi ovaj sud nalazi da je prvostepeni sud temeljem provedenih dokaza pravilno utvrdio činjenično stanje i da je na podlozi provedenih dokaza pravilan zaključak prvostepenog suda o utemeljenosti tužbenog zahtjeva, a da pri tome nije počinio povrede odredaba parničnog postupka na koje sud pazi po službenoj dužnosti.

Naime, prvostepeni sud je, sukladno odredbi člana 7. Zakona o parničnom postupku, parničnim strankama omogućio da iznesu sve činjenice i predlože i izvedu sve dokaze (tužitelju one činjenice i dokaze na kojima zasniva svoj zahtjev, a tuženom one činjenice i dokaze za pobijanje tužbenog zahtjeva i dokaza tužitelja). A, dužnost iznošenja činjenica, predlaganja i izvođenja dokaza ne predstavlja obvezu stranke prema parničnom protivniku, kao ni prema sudu, već je to u suštini specifična obveza stranke prema samoj sebi radi zaštite i ostvarivanja vlastitih interesa, odnosno radi poboljšanja svog procesnog položaja i ostvarivanja povoljnijeg izgleda za konačan uspjeh u postupku. Ova dužnost stranke u suštini predstavlja procesni teret u ličnom interesu, tako što će pred sudom, stranka rukovođena suprotnim interesima u parnici, redovno iznijeti sve one pravno relevantne činjenice i izvesti predložene dokaze koje joj po materijalnom pravu idu u prilog, zbog čega prvostepeni sud nije mogao prisiliti tuženog da se služi svojim ovlaštenjima (da predloži i izvede dokaze kojima će dokazati svoje tvrdnje i pobiti navode i dokaze tužitelja).

Jer, stranka ono što u postupku tvrdi, ona to mora i dokazati, odnosno radi opravdanja te svoje tvrdnje sudu mora predložiti adekvatne dokaze i pred sudom te dokaze izvesti, a na sudu je da cijeni da li je ta tvrdnja relevantna za odlučivanje o (ne) osnovanosti tužbenog zahtjeva i da li su ispunjeni formalni uvjeti za provođenje predloženih dokaza.

Stoga, kada je u toku postupka pred prvostepenim sudom za dokaz osnovanosti tužbenog zahtjeva tužitelj izveo dokaze, dok tuženi osim što je u odgovoru na tužbu izrazio protivljenje tužbenom zahtjevu, navodom da se „u cijelosti protivi navodima iz tužbe i u cijelosti osporava postavljeni tužbeni zahtjev“, i da će „sve dokaze dostaviti na pripremnom ročištu“, a da u prilog tome, tokom (parničnog) postupka, nije izveo niti jedan dokaz (tuženi tek sada u žalbi iznosi određene tvrdnje i prilaže određene dokaze), u takvoj procesnoj situaciji prvostepeni sud nije niti mogao izvesti zaključak da je neosnovan tužbeni zahtjev, a sukladno tome donijeti drugačiju odluku (odbiti tužbeni zahtjev). Jer, tuženi ničim nije dokazao da je njegovo protivljenje tužbenom zahtjevu osnovano, a kod pravila o teretu dokazivanja, nedokazanost ide na štetu onog koji nešto dokazuje, odnosno osporava. Samo poricanje činjeničnih navoda tužitelja (jedino što je tuženi učinio u datom odgovoru na tužbu) ne utiče na teret dokazivanja, obzirom da raspravno načelo u našem pravu kao

osnovno načelo parničnog postupka nalaže da stranke iznose činjenice, predlažu i izvode dokaze (tokom postupka), a sve sukladno odredbama člana 215. i člana 236. Zakona o parničnom postupku.

Dakle, pošto tuženi radi utvrđivanja činjenice da dug ne postoji nije predložio niti jedan dokaz, odnosno pobio dokaze tužitelja kojim je utvrđena osnovanost tužbenog zahtjeva, prvostepeni sud tu činjenicu (tvrdnju tuženog da dug ne postoji) nije mogao uzeti utvrđenom, jer sam ne može određivati i izvoditi dokaze u tom pravcu. A, pravilo o teretu dokazivanja iz odredbe člana 239. Zakona o parničnom postupku obvezuje sud da uzme nedokazanom tvrdnju za čiju istinitost stranka koja se na tu činjenicu poziva u svoju korist nije predložila i izvela relevantne dokaze. Pa, obzirom da je tužitelj predloženim i izvedenim dokazima dokazao da dug tuženog postoji (da mu je tuženi dužan platiti dug u iznosu od 261.000,00 KM), opravdava ocjenu i zaključak prvostepenog suda o osnovanosti tužbenog zahtjeva i o ovlastima tužitelja od tuženog zahtijevati isplatu dugovanog iznosa, a obvezi tuženog taj iznos platiti tužitelju (odredba člana 262. Zakona o obligacionim odnosima na koju se pozvao prvostepeni sud).

Kako kod iznesenog nisu osnovani žalbeni navodi zbog kojih tuženi pobija prvostepenu presudu, sve činjenice i okolnosti o osnovanosti tužbenog zahtjeva, odnosno o postojanju obveze tuženog platiti tužitelju iznos od 261.000,00 KM su temeljem predloženih i provedenih dokaza utvrđene, a nisu počinjene povrede odredaba parničnog postupka na koje sud pazi po službenoj dužnosti, radi čega je valjalo žalbu tuženog kao neosnovanu odbiti i prvostepenu presudu potvrditi na osnovu odredbe člana 335. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Maida Kovačević